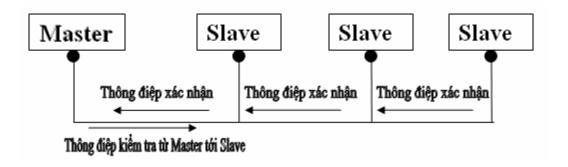
Chương3: Chương trình phần mềm:

1. Giải pháp xử lý phần mềm:

Giải pháp xử lý phần mềm là xử lý từng tác vụ thông qua phương pháp lập lịch, với sơ đồ giao tiếp của Master và Slave như sau:

Ta cần tạo một vòng "siêu lặp" (Supper Loop) làm cơ sở xử lý cho một chương trình nhúng trong C.

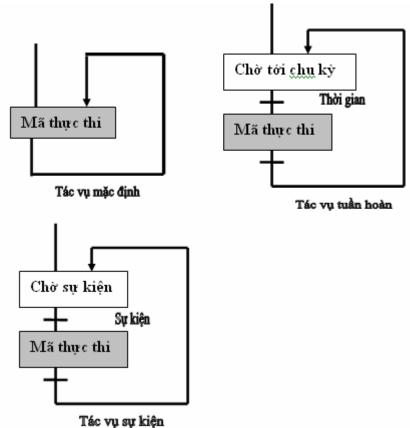
```
void main(void)
{
/* Chuẩn bị cho tTác vụ X */
X_Init();
while(1) /* 'không bao giờ kết thúc' (Super Loop) */
{
    X(); /* Thực hiện tác vụ */
}
}
```

Trong hàm **main** trên có từng tác vụ xảy ra mà ta cần phải xử lý chúng.

Khái niệm tác vụ (task) cũng hay được sử dụng bên cạnh quá trình tính toán. Có thể nói, tác vụ là một nhiệm vụ xử lý thông tin trong hệ thống, có thể thực hiện theo cơ chế tuần hoàn (periodic task) hoặc theo sự kiện (event task). Các dạng tác vụ qui định trong chuẩn IEC 61131-3 (Programmable Controllers – Part3: Programming Languages) được minh họa trên hình sau.

<u>Ví dụ</u>: Một tác vụ thực hiện nhiệm vụ điều khiển cho một hoặc nhiều mạch vòng kín có chu kỳ trích mẫu giống nhau. Hoặc, một

tác vụ có thể thực hiện nhiệm vụ điều khiển logic, điều khiển trình tự theo các sự kiện xảy ra. Tác vụ có thể thực hiện dưới dạng một quá trình tính toán duy nhất, hoặc một dãy các quá trình tính toán khác nhau.

Để tổ chức việc thực hiện các tác vụ được hiệu quả, một hệ thống thời gian thực ta cần các phương pháp lập lịch. Trước hết, cơ chế lập lịch thực hiện cho các tác vụ có thể được thực hiện theo hai cách:

- * Lập lịch tĩnh: thứ tự thực hiện các tác vụ không thay đổi mà được xác định trước khi hệ thống đi vào hoạt động.
- * Lập lịch động: Hàm xác định lịch sau khi hệ thống đã đi vào hoạt động.

Sau khi xác định được cơ chế lập lịch, Hàm cần sử dụng một sách lược lập lịnh (strategy) để áp dụng đối với từng tình huống cụ thể. Có thể chon một trong những cách sau:

- * FIFO (First In First Out): một tác vụ đến trước sẽ được thực hiện trước.
- * Mức ưu tiên cố định/động: tại cùng một thời điểm, các tác vụ được đặt các mức ưu tiên cố định hoặc có thể thay đổi nếu cần.

- * Preemptive: còn gọi là sách lược chen hàng, tức là chọn một tác vụ để thực hiện trước các tác vụ khác.
- * Non-preemptive: còn gọi sách lược không chen hàng. Các tiến trình được thực hiện bình thường dựa trên mức ưu tiên của chúng.

Việc tính mức ưu tiên của mỗi tiến trình được thực hiện theo một trong số các thuật toán sau:

- * Rate monotonic: tác vụ nào càng diễn ra thường xuyên càng được ưu tiên.
- * Deadline monotonic: tác vụ nào càng gấp, có thời hạn cuối càng sớm càng được ưu tiên.
- * Least laxity: tác vụ nào có tỷ lệ thời gian tính toán/thời hạn cuối cùng(deadline) càng lớn càng được ưu tiên.

Bên cạnh phương pháp lập lịch, cơ chế xử lý thời còn đặt ra nhiều vấn đề khác nữa như quản lý và đồng bộ hóa việc sử dụng tài nguyên, giao tiếp liên quá trình, ... Mỗi hệ thống điều khiển là một hệ thời gian thực.

Có thể nói, tất các các hệ thống điều khiển là hệ thời gian thực. Ngược lại, một số lớn các hệ thống thời gian thực là các hệ thống điều khiển. Không có hệ thống điều khiển nào có thể hoạt động bình thường nếu như nó không đáp ứng được các yêu cầu về thời gian, bất kể là hệ thống điều khiển nhiệt độ, điều khiển áp suất, điều khiển lưu lượng hay điều khiển chuyển động. Một bộ điều khiển phải đưa ra được tín hiệu điều khiển kịp thời sau một thời gian nhận được tín hiệu đo để đưa quá trình kỹ thuật về trạng thái mong muốn. Một mạng truyền thông trong một hệ thống điều khiển có tính năng thời gian thực phải có khả năng truyền tin một cách tin cậy và kịp thời đối với các yêu cầu của các bộ điều khiển, các thiết bị vào/ra, các thiết bị đo và thiết bị chấp hành. Tính năng thời gian thực của một hệ thống điều khiển phân tán không chỉ phụ thuộc vào tính năng thời gian thực của từng thành phần trong hệ thống, mà còn phụ thuộc vào sự phối hợp hoạt động giữa các thành phần đó.

Trong thực tế, yêu cầu về tính thời gian thực đối với mỗi ứng dụng điều khiển cũng có các đặc thù khác nhau, mức độ ngặt nghèo khác nhau.

Ví dụ: Cấu trúc phương pháp lập lịch và các mảng tác vụ được sử dụng trong này là:

void main(void)

```
/* Tao scheduler */
SCH Init T2();
/* Chuẩn bị cho một tác vu*/
X Init();
/*Nap thời gian cho tác vụ */
SCH Add Task(X Update,a, b);
/* Bắt đầu scheduler */
SCH Start();
while(1)
SCH Dispatch Tasks();
void SCH Update(void) interrupt
INTERRUPT Timer 2 Overflow
/* Danh sách các tác vu(task) */
/* Vùng lưu trữ dữ liệu,nếu có thể được để việc xử lý diễn ra
nhanh
Tổng dung lượng bộ nhớ sử dụng cho một tác vụ(task) là 7byte
typedef data struct
/* Con trỏ cho tác vụ( task) ('void (void)' function) */
void (code * pTask)(void);
/* Khoảng trể cho hàm kế tiếp*/
tWord Delay;
/* Khoảng thời gian lặp lại một chu trình kế tiếp */
tWord Repeat;
/* Set lên 1 (bởi scheduler)khi tác vụ được thực thi */
tByte RunMe;
} sTask;
Các mảng tác vụ được ứng dụng trong suốt phương pháp lập
lich
/* Mång tác vụ( task) */
```

```
sTask SCH tasks G[SCH MAX TASKS];
     *Vấn đề nap các hàm trong phương pháp lập lịch:
          Cấu trúc Sch Add Task(Task Name, Initial Delay,
     Task Interval);
     Ví du:
      SCH Add Task(Do X,1000,0);
      Task ID = SCH Add Task(Do X,1000,0);
      SCH Add Task(Do X,0,1000);
     Hàm Do X() qui tắc thực thi như sau khoảng lập lịch là 1000
.Tác vụ đầu tiên thực thi ở T=300 thì các tác vụ tiếp theo là ở
1300;2300;...thì ta có cấu trúc lệnh sau:
     SCH Add Task(Do X,300,1000);
      * Hàm Disphatcher
           SCH Dispatch Tasks()
          Hàm Dispatcher có nhiệm vụ khi có một tác vụ sẵn sàng
     thì lênh SCH Dispatch Tasks() sẽ cho phép nó chay. Hàm
     này được gọi trong vòng lặp của hàm main.
          void main(void)
          while(1)
          SCH Dispatch Tasks();
     *Vấn đề báo lỗi ta có các lênh sau:
          tByte Error code G = 0;
     Để sao chép các lỗi này ta dùng các lênh sau:
          Error code G =
          ERROR SCH TOO MANY TASKS;
          Error code G =
          ERROR SCH WAITING FOR SLAVE TO ACK;
          Error code G =
          ERROR SCH WAITING FOR START COMMAN
          D FROM MASTER;
```

```
Error_code_G =
ERROR_SCH_ONE_OR_MORE_SLAVES_DID_N
OT_START;
Error_code_G = ERROR_SCH_LOST_SLAVE;
Error_code_G = ERROR_SCH_CAN_BUS_ERROR;
```

Để báo lỗi ta dung hàm sau:

```
SCH Report Status()
```

*Các vấn đề báo lỗi khi có sư cố.

- Chúng ta biết rằng mỗi con vi xử lý hoạt động ở một nhiệt độ khác nhau,khi có sự thay đổi về nhiệt độ tốc độ xung clock sẽ thay đổi vì vậy cần có một chương trình đồng bộ xung clock. Trong úng dụng nay ta sử dụng chương trình SCU SCHEDULER (RS-485) for 8051/52. Trong chương trình này ta sử dụng một bộ watchdog timer sẽ báo tràn khi chu kỳ của con Slave có vẻ chậm(nhanh)hơn so với các khoảng thời gian ta đã định nghĩa.
- ➤ Khi truyền dữ liệu giữa Master và Slave mà Slave không nhận được các thong điệp kiểm tra từ Master thì timer sẽ tràn.

Khi truyền dữ liệu giữa Master và Slave thì timer bị tràn và cơ chế lập lịch sẽ gọi hàm "update". Và khi đó một byte dữ liệu sẽ được chuyển đến cho tất cả các Slave (thông qua UART).

```
void MASTER_Update_T2(void) interrupt
INTERRUPT_Timer_2_Overflow
{
...
MASTER_Send_Tick_Message(...);
...
}
```

Khi đã nhận dữ liệu các Slave được ngắt đồng thời lúc này việc lập lịch gọi hàm "update" là ở trong các Slave.Vì vậy các Slave sẽ gửi lại các thông điệp xác nhận cho Master(thông qua UART).

```
void SLAVE_Update(void) interrupt
INTERRUPT_UART_Rx_Tx
{
```

```
...
SLAVE_Send_Ack_Message_To_Master();
...
}
```

Cấu trúc của một chuỗi thông điệp:

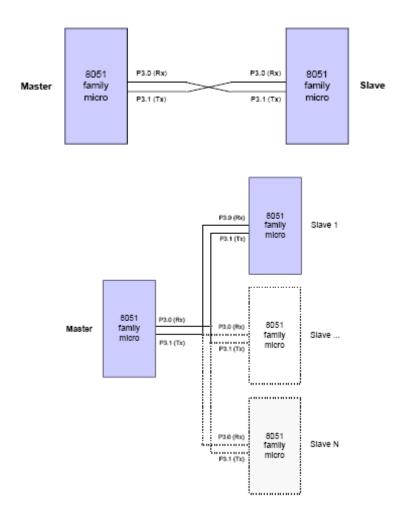
- ✓ Mỗi Slave được định nghĩa bằng một địa chỉ ID(0x01 đến 0xFF)
- ✓ Mỗi thông điệp kiểm tra được gửi từ Master đến Slave có độ dài 2 byte được gửi theo từng khoảng (xung) riêng biệt.Byte đầu tiên chứa địa chỉ ID Slave, byte thứ hai chứa dữ liệu của thông điệp.
- ✓ Tất cả các Slave sẽ xãy ra ngắt khi nhận các thông điệp từ Master.
- ✓ Khi các Slave nhận các thông điệp với đúng địa chỉ ID của mình thì khi đó các Slave sẽ trả lời lại bằng các thông điệp xác nhận.
- ✓ Các thông điệp xác nhận cũng có 2 byte và được chuyển đi theo từng khoảng (xung) riêng biệt. Byte dầu chứa địa chỉ ID của Slave đó ,byte thứ hai chứa thông điệp trả lời.
- ✓ Ngoài việc chuyển một byte dữ liệu ta còn có thể chuyển nhiều thông điệp.

Việc truyền dữ liệu sử dụng họ 8051 cho phép truyền 9-bit được mô tả như sau

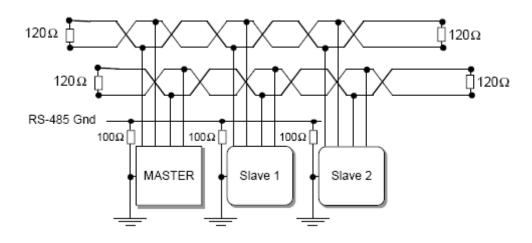
Description	Size (bits)
Data	9 bits
Start bit	1 bit
Stop bit	1 bit
TOTAL	11 bits / message

- ✓ Sử dụng UART ở mode 3 truyền/nhận 11-bits.Bit thứ 9 được truyền thông qua bit TB8 của thanh ghi SCON và việc nhận thông qua bit RB8.
- ✓ Byte địa chỉ được nhận dạng bằng cách set bit chung (TB8) lên 1, byte dữ liệu thì set bit đó về 0.

✓ Việc truyền dữ liệu có một khoảng trễ giữa timer trên Mass UART là cơ sở cho ngắt trên Slave.	er và
Vấn đề kết nối song song hoặc nối tiếp	

Giao tiếp thông qua RS485

2. Phần code hoàn chỉnh:

```
#include "Main.h"
     #include "Port.h"
     #include "SCU Bm.H"
     #define PRELOAD01 (65536 - (tWord)(OSC FREQ /
(OSC PER INST * 1063)))
     #define PRELOAD01H (PRELOAD01 / 256)
     #define PRELOAD01L (PRELOAD01 % 256)
     void main(void)
 SCU_B_MASTER_Init_T1_T2(9600);
 SCU B MASTER Start();
 while(1)
   {
   SCH Dispatch Tasks();
     void Hardware Delay T0(const tWord N)
 tWord ms;
 TMOD &= 0xF0;
 TMOD = 0x01;
 ET0 = 0;
 for (ms = 0; ms < N; ms++)
   TH0 = PRELOAD01H;
   TL0 = PRELOAD01L;
   TF0 = 0;
   TR0 = 1;
   while (TF0 = = 0);
   TR0 = 0;
```

```
sbit RS485 Tx Enable = P3^2;
     sbit RS485 Rx NOT Enable = P3^3;
     sbit WATCHDOG pin = P1^7;
     sbit Network error pin = P2^7;
     tByte Tick message data G[NUMBER OF SLAVES] =
{'1','2'};
     tByte Ack message data G[NUMBER OF SLAVES];
     extern sTask SCH tasks G[SCH MAX TASKS];
     extern tByte Error code G;
     static tByte Current slave index G = 0;
     static bit First ack G = 1;
     static bit WATCHDOG state G = 0;
     static void SCU B MASTER Reset the Network(void);
     static void
SCU B MASTER Shut Down the Network(void);
     static void SCU B MASTER Switch To Backup Slave(const
tByte);
     static void SCU B MASTER Send Tick Message(const
tByte);
     static bit SCU B MASTER Process Ack(const tByte);
     static void SCU B MASTER Watchdog Init(void);
     static void SCU B MASTER Watchdog Refresh(void)
reentrant;
     static const tByte
MAIN SLAVE IDs[NUMBER OF SLAVES] = \{0x31,0x32\};
     static const tByte
BACKUP SLAVE IDs[NUMBER OF SLAVES] = \{0x31,0x32\};
     #define NO NETWORK ERROR (1)
     #define NETWORK ERROR (0)
     #define SLAVE RESET INTERVAL 0U
     static tWord
Slave reset attempts G[NUMBER OF SLAVES];
     static tByte Current Slave IDs G[NUMBER OF SLAVES] =
\{0\};
     static bit Message byte G = 1;
```

```
void SCU B MASTER Init T1 T2(const tWord
BAUD RATE)
       tByte Task index;
       tByte Slave index;
       EA = 0:
       SCU B MASTER Watchdog Init();
       Network error pin = NO NETWORK ERROR;
       RS485 Rx NOT Enable = 0;
       RS485 Tx Enable = 1;
       for (Task index = 0; Task index < SCH MAX TASKS;
Task index++)
        SCH Delete Task(Task index);
       Error code G = 0;
       for (Slave index = 0; Slave index <
NUMBER OF SLAVES; Slave index++)
        Slave reset attempts G[Slave index] = 0;
        Current Slave IDs G[Slave index] =
MAIN SLAVE IDs[Slave index];
       PCON &= 0x7F;
       SCON = 0xD2;
       TMOD = 0x20;
       TH1 = (256 - (tByte)((((tLong)OSC FREQ / 100) * 3125))
           /((tLong) BAUD RATE * OSC PER INST * 1000)));
       TL1 = TH1;
       TR1 = 1;
       TI = 1;
       ES = 0;
       T2CON = 0x04;
       T2MOD = 0x00;
       TH2 = 0xEC;
       RCAP2H = 0xEC;
       TL2 = 0x78;
       RCAP2L = 0x78;
       ET2 = 1;
```

```
TR2 = 1;
       void SCU B MASTER Start(void)
       tByte Slave ID;
       tByte Num active slaves;
       tByte Id, i;
       bit First byte = 0;
       bit Slave replied correctly;
       tByte Slave index;
       SCU B MASTER Watchdog Refresh();
       SCU B MASTER Enter Safe State();
       Network error pin = NETWORK ERROR;
       Error code G =
ERROR SCH WAITING FOR SLAVE TO ACK;
       SCH Report Status();
       for (i = 0; i < 100; i++)
         Hardware Delay T0(30);
         SCU B MASTER Watchdog Refresh();
       Num active slaves = 0;
       Slave index = 0;
       do {
         SCU B MASTER Watchdog Refresh();
         First byte = 0;
         Slave ID = (tByte) Current Slave IDs G[Slave index];
         TI = 0;
         TB8 = 1;
         SBUF = Slave ID;
         Hardware Delay T0(5);
         if (RI = = 1)
          Id = (tByte) SBUF;
          RI = 0;
          if ((Id = = Slave ID) & (RB8 = = 1))
            First byte = 1;
```

```
TI = 0;
         TB8 = 1;
         SBUF = Slave ID;
         Hardware Delay T0(5);
         Slave replied correctly = 0;
         if (RI!=0)
          Id = (tByte) SBUF;
          RI = 0;
          if ((Id = = Slave ID) & (RB8 = = 1) & (First byte = = 
1))
            Slave replied correctly = 1;
         if (Slave_replied_correctly)
          Num active slaves++;
          Slave index++;
         else
          if (Current Slave IDs G[Slave index]!=
BACKUP SLAVE IDs[Slave index])
            Current Slave IDs G[Slave index] =
BACKUP_SLAVE_IDs[Slave_index];
           else
            Slave_index++;
         } while (Slave index < NUMBER OF SLAVES);</pre>
          if (Num active slaves < NUMBER OF SLAVES)
         Error code G =
     ERROR_SCH_ONE_OR_MORE_SLAVES_DID_NOT_STA
     RT;
```

```
SCU B MASTER Shut Down the Network();
       else
        Error code G = 0;
        Network_error_pin = NO_NETWORK_ERROR;
       Message byte G = 1;
       First ack G = 1;
       Current slave index G = 0;
       EA = 1;
     void SCU B MASTER Update T2(void) interrupt
     INTERRUPT Timer 2 Overflow
       {
       tByte Task index;
       tByte Previous slave index;
       TF2 = 0;
       SCU B MASTER Watchdog Refresh();
       Network error pin = NO NETWORK ERROR;
       Previous slave index = Current slave index G;
       if (Message byte G = 0)
        Message byte G = 1;
       else
        Message byte G = 0;
       if (++Current slave index G >= NUMBER_OF_SLAVES)
          Current slave index G = 0;
       if (SCU B MASTER Process Ack(Previous slave index) =
= RETURN ERROR)
        Network error pin = NETWORK ERROR;
        Error code G = ERROR SCH LOST SLAVE;
```

```
if (++Slave reset attempts G[Previous slave index] >=
SLAVE RESET INTERVAL)
          SCU B MASTER Reset the Network();
       else
        Slave reset attempts G[Previous slave index] = 0;
SCU B MASTER Send Tick Message(Current slave index G);
       for (Task index = 0; Task index < SCH MAX TASKS;
Task index++)
        if (SCH tasks G[Task index].pTask)
          if (SCH tasks G[Task index]. Delay = = 0)
            SCH tasks G[Task index].RunMe += 1;
            if (SCH tasks G[Task index].Period)
             SCH tasks G[Task index].Delay =
SCH tasks G[Task index].Period;
          else
            SCH tasks G[Task index].Delay = 1;
     void SCU B MASTER Send Tick Message(const tByte
SLAVE INDEX)
       tLong Timeout;
```

```
tByte Slave ID = (tByte)
Current Slave IDs G[SLAVE INDEX];
       if (Message byte G == 0)
         Timeout = 0;
         while ((++Timeout) & (TI = 0));
         if (Timeout = = 0)
          Error code G = ERROR USART TI;
          return;
          }
         TI = 0;
         TB8 = 1;
         SBUF = Slave ID;
       else
         Timeout = 0;
         while ((++Timeout) & (TI = 0));
         if (Timeout = = 0)
          Error code G = ERROR USART TI;
          return;
          }
         TI = 0;
         TB8 = 0;
         SBUF = Tick message data G[SLAVE INDEX];
       }
     bit SCU B MASTER Process Ack(const tByte Slave index)
       tByte Message contents;
       tByte Slave ID;
       if (First ack G)
        First ack G = 0;
        return RETURN NORMAL;
       Slave ID = (tByte) Current Slave IDs G[Slave index];
```

```
if(RI = 0)
   Network_error_pin = NETWORK_ERROR;
   return RETURN ERROR;
 Message contents = (tByte) SBUF;
 RI = 0:
 if (Message byte G = = 1)
   if (RB8 = = 1)
    if (Slave ID = = (tByte) Message contents)
      return RETURN NORMAL;
   Network error pin = NETWORK ERROR;
   return RETURN ERROR;
  else
   Ack message data G[Slave index] = Message contents;
    return RETURN NORMAL;
 }
void SCU B MASTER Reset the Network(void)
 EA = 0;
 while(1);
void SCU B MASTER Shut Down the Network(void)
 EA = 0:
 Network error pin = NETWORK ERROR;
 SCH Report Status();
 while(1)
   SCU B MASTER Watchdog Refresh();
```

```
}

void SCU_B_MASTER_Watchdog_Init(void)
{

void SCU_B_MASTER_Watchdog_Refresh(void) reentrant
{

if (WATCHDOG_state_G = 1)

{

WATCHDOG_pin = 0;

}

else
{

WATCHDOG_state_G = 1;

WATCHDOG_pin = 1;

}
}
```

VI. Tổng kết:

1. Tổng kết về ý tưởng và khả năng ứng dụng thực tiễn của đề tài:

Qua việc sử dụng kết hợp 2 chuẩn truyền thông giao tiếp thông dụng hiện nay và sử dụng phương thức thu thập, phân tán dữ liệu master-slave, ta thấy rằng việc thu thập và phân tán thông tin được thực hiện nhanh chóng, dễ dàng hơn và đặc biệt là gần như cùng 1 lúc ta có thể giao tiếp với nhiều module trong mối quan hệ chặt chẽ, có thứ tự. Vi điều khiển master có thể giao tiếp với khoảng 256 module trên đường dây truyền thông RS-485 với thời gian thu phát dữ liệu giữa 2 module kế tiếp nhau là không đáng kể.

Vì vậy ý tưởng của đề tài này có thể ứng dụng vào mạng truyền thông trong các nhà máy, xí nghiệp gồm nhiều bộ phận làm việc ở cách xa nhau mà việc thu thập và phân tán thông tin theo phương thức thủ công là không khả thi. Các bộ phận có trách nhiệm thu thập và phân tán dữ liệu chỉ cần ở tại vị trí của master để cập nhật và kiểm soát thông tin. Họ chỉ cần thiết kế hệ thống hợp lý phù hợp với nhu cầu và không gian của địa điểm làm việc là có thể giao tiếp với các bộ phận khác dễ dàng và nhanh chóng mà lại có được nội dung thông tin chính xác.

2. Phương hướng phát triển của đề tài:

Ngày nay sự phát triển vũ bão của hệ thống truyền thông Internet đã làm bùng nổ một phương thức truyền thông mới nhanh hơn gấp nhiều lần, thông tin chính xác và rất thuận tiện cho người làm việc. Cho nên phương hướng phát triển của đề tài là thông tin từ vi điều khiển được cập nhật và truyền qua máy vi tính sau đó sử dụng hệ thống mạng Internet thông qua địa chỉ IP để truyền thông tin đến một người có trách nhiệm cao nhất ở bất kì 1 nơi nào đó trên thế giới xử lý và truyền thông tin ngược lại. Việc này vừa làm giảm thiểu được nguồn nhân công cố định tại nơi làm việc vừa làm giảm được không gian nhà máy.

Tóm lại phương thức này sẽ trở nên phổ biến rộng rãi trong thời gian không xa tới đây.